

# అనాళ్లు



## పులికంటి కృష్ణారెడ్డి

నిలువుటద్దం ముందు వయ్యారంగా నిలబడిన ఒక సోకులాడి తీరిగ్గా అందగించుకోవాలని ఆతురత పడుతున్నట్లుగా ఆ ఊరు మునిమాపువేళ ముస్తాబు చేసుకోవడానికి సిద్ధపడుతూ వుంది.

పసిడిచాయల ఎత్తిపోతల్లో తలమునకలవుతూ పడమటి కొండ కొన కొమ్మును రాగరంజితం చేస్తున్న సూర్యుడు... కడుపారమేసి పాదుగులనిండాచేపి అరమోడ్డు కన్నులతో ఇంటిముఖం పట్టిన ఆలమందలు... అవ్వకో ఆశ్రయానికో ఉన్నవాడి చుట్టూ చెవ్వులు

అరిగేటట్టు తిరిగే లేనివాడిలా ఆ రాత్రి తలదాచుకోవడానికి తావుకై చెట్ల చుట్టూ ప్రదక్షణలు చేస్తూ పక్షులు... వంచిన నడుం ఎత్తకుండా పార్దస్మానం రక్తాన్ని చెమటగా మార్చిన తృప్తితో పాలాల్లో రైతులు... నిగనిగ బంగారు కాంతులను నిలువెల్లా

నింపుకొని ఆ ఊరికి కాపలాకాస్తున్న వీరుల్లా బోడి గుట్టలు... గాలివాటంగా ఉయ్యాలలూగుతూ పైరుపచ్చలు...

చిత్రిస్తూ చిత్రిస్తూ వుండిన ఒక రమణీయ వర్ణచిత్రం మీద ఉన్నట్లుండి సీరా వొలికి పాడైనట్లు మునిమాపువేళ ఆ ఊరు చేసుకొంటున్న ముస్తాబు చిద్రమైపోయింది - ఆగమేఘాలమీద ఒక పోలీస్ వ్యాన్ ఆ ఊళ్ళోకి రావడంతో!

ఆ ఊళ్ళో రచ్చబండ వద్ద పోలీస్ వ్యాన్ నిలబడింది. నిలబడి నిలబడకముందే అందులో నుండి ఒక సబ్-ఇన్స్పెక్టర్, ఇద్దరు పోలీసులూ గబగబ కిందికి దూకారు.

వాళ్ళను చూసిన పిల్లలు 'పోలీసోళ్ళు! పోలీసోళ్ళు!' అంటూ పరుగెత్తుతున్నారు. 'ఊళ్ళో కావాలన్నా సారాయి కలికానికైనా దొరకదే? ... మద్యపాన నిషేధాన్ని అక్షరాలా అమలు జరిపిస్తున్నామే. మరి ఈ వేళకాడ పోలీసులు రావడమా?' అని ఆడవాళ్ళు ఆశ్చర్యంగా పోలీస్ వ్యాన్ ని చూస్తున్నారు. వయసు పైబడి ఇంటిపట్టున్నే ఉన్న కొంతమంది పెద్దోళ్ళు ఆ వ్యాన్ వద్దకు 'పోవాలా? వద్దా?' అన్న సంశయంలో పడి తటపటాయిస్తున్నారు. 'పోలీసోళ్ళయితే ఏం? వాళ్ళేకేవన్నా రొండు కొమ్ములు మొల్చి ఉంటాయా?' అంటూ కొందరు యువకులు ఆ వ్యాన్ దగ్గరికి పోయారు.

"ఈ ఊళ్ళో పరమానందరెడ్డి ఇల్లెక్కడ?"

వ్యాన్ దగ్గరికి వచ్చిన యువకులను ఉద్దేశించి సబ్-ఇన్స్పెక్టరు అడిగాడు.

"పరమానందరెడ్డి ఇల్లెక్కడా? ఆయనకేం గాచ్చారవా ఇల్లెక్కేదానికి. రిపేరో పాడో వస్తే కూలోళ్ళనుపెట్టి ఇల్లెక్కమంటాడు."

"ఏమన్నావురా రాస్కెల్?... నాతోనే పడాసకమా?" బదులు చెప్పిన యువకుడిపైకి లాఠీకట్టి లేచింది. వాడు కాలికి బుద్ధిచెప్పాడు.

"సా!... సా! వాడొక పిచ్చినాయాలు. ఆ యదవనాయల్లో ఏంపనిగానీ నేను చూపిస్తా. నాతోరండి సా!..." ఇంకొక యువకుడు తెలివిగా పోలీసు బుద్ధితో పోటీపడ్డాడు.

సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ కనుబొమ ముడివిప్పాడు. లాఠీకట్టను దించాడు. ఆ కుర్రవాడివైపు సానుకూలంగా చూశాడు. ఆ తర్వాత 'పదపోదాం!' అన్నాడు. వాడు ముందు వాడి వెనుక సబ్-ఇన్స్పెక్టర్. అతని వెనుక సాయుధహస్తాలై ఇద్దరు పోలీసులు. రెండుసం దుల్లో దూరి మూడు మలుపులు తిరిగి ప్రక్కవీధి చేరుకొన్నారు.

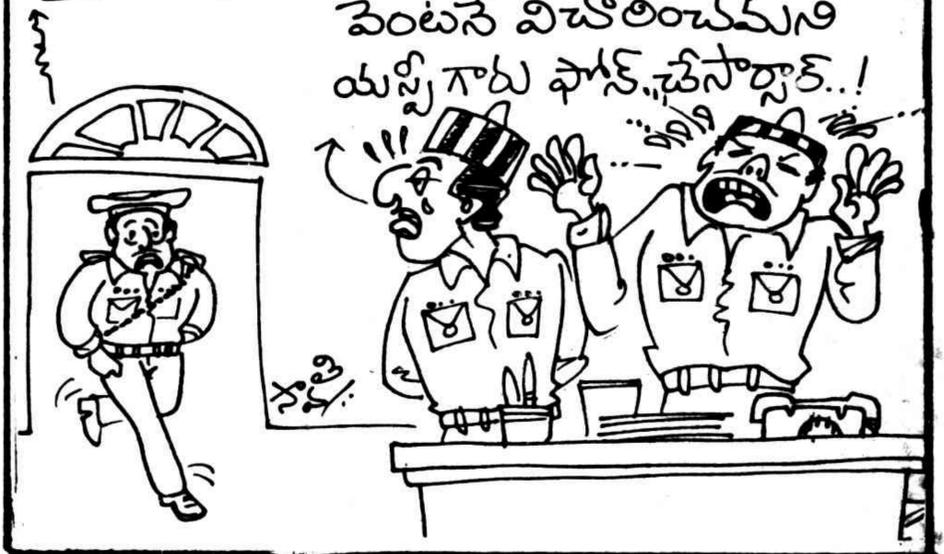
ఆ వీధికి అలంకారప్రాయంగా పరమానందరెడ్డి మహాడీ!

వాడు సందు మొగదల నిలబడ్డాడు. అటుయిటు చూశాడు. కుడిచేతిని పైకెత్తాడు. చూపుడు వ్రేలిని పరమానందరెడ్డి మహాడీ మీదికి గురిపెట్టాడు. సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ మొహంలోకి చూస్తూ "అడ్డో ఆడ కనపడ్తా వుందాదే.. అదే పరమానందరెడ్డి మహాడీ!" అని అన్నాడు. సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ పోలీసులు ఆ ఇంటి దగ్గరికి వడుస్తూ వుంటే వాడు నిలబడిన చోటు నుండి కదలకుండా వాళ్ళనే చూస్తున్నాడు.

పార్డుగూట్లో పడింది.

ఇంటి ముందర నిలబడిన పోలీసులను చూసి పరమానందరెడ్డి గుండెల్లో రాయిపడింది. అయినా అదేమీ బయటికి పాక్కకుండా

స్మైంది?



ఆ నగల చోర విషయంలో పెంటనే విచారించమని యస్పీ గారు ఫోన్ చేసారా..!

"రండి. ఇన్స్పెక్టర్ గారూ! రండి. రండి." అంటూ ఆదరాబాదరా ఇంటి ముందు తిన్నెమీద మంచం వాల్యాడు. లోపలికి పోయి తెల్లటి దుప్పటి తెచ్చాడు. విదిలించి మంచం మీద మట్టసంగా పరిచాడు. "గడప తొక్కోనొచ్చి గడపదాటకుండా నిలబడిపోతే ఎట్లాసార్? రండి. రండి.వచ్చి కూర్చోండి సార్!" అంటూ వినయంగా నిలబడి చేతులు జోడించాడు.

"రెడ్డి! నీ మన్నన మర్యాదలట్లా పక్కనబెట్టు. మేము వచ్చింది అందుకు కాదు. నిన్ను అరెస్టు చేసి తీసుకొని రమ్మని ఆర్డర్స్."

"నాకు అరెస్ట్ ఆర్డర్లూ?"

"అవునయ్యా అవును. నిన్ను అరెస్ట్ చేస్తున్నాం"

సందు మొగదల నిలబడుకొన్న యువకుడు పరుగెందుకొన్నాడు. క్షణాల్లో ఊరుగువ్వుమింది.

నిముషాల్లో ఊరూరుగా పరమానందరెడ్డి ఇంటి ముందు చేరి పోయింది.

"నేనేం తప్ప చేశానయ్యా నన్ను అరెస్ట్ చేసేదానికి?"

"ఆ సంగతి యిక్కడెట్లా తెలుస్తుంది? స్టీషన్ కొస్తే కమ్ముల వెనకతోస్తారు. అప్పుడు తెరతీస్తారు. నడునడు. మంచిగా వచ్చి వ్యాన్ ఎక్కుతావా.."

పరమానందరెడ్డి ఆ ఊళ్ళో మేటి రైతు. ఉన్నవాడే కాదు. అంతో యింతో పరపతి వున్నవాడు. ఊళ్ళో ఒక విధంగా పెత్తనం చలాయిస్తున్నవాడు కూడా. అయినా ఎదురైన పరిస్థితి?... కలలోకూడా ఊహించనిది. మనిషి వణికిపోతున్నాడు. ఏమి చెప్పాలో తోచడం లేదు. ఏమి చెయ్యాలో తెలియడం లేదు. కాలు కదలడం లేదు. నాలుక పిడచగట్టి మొగం వల్లబడింది. దిక్కెవరన్నట్లుగా దిక్కులు చూస్తున్నాడు. అప్పుడు రంగ ప్రవేశం చేశాడు బాలకృష్ణ. కొంత చదువు. అంతకంత లోకజ్ఞానం. తోడుగా వినయసంపద. పది మందిని ఒక తాటిమీద నడిపించగల సామర్థ్యం. వెరశి బాలకృష్ణ!

"ఇన్స్పెక్టర్ గారూ! తమ చేతిలో అధికారం వుంది. ఆ అధికారం జారీచేసిన అరెస్ట్ ఆర్డర్స్ వున్నాయి. వాటిని ఎదిరించే దమ్ము ఎవడికుంది? అయినా నాదొక మనవి. పల్లెల్లో అంతో యింతో పరువుగా బతికే రైతులం. ఇట్లాంటి అవమానాల పాలైతే మల్లా ఈ పల్లెల్లో తలెత్తుకొని తిరగలేము. గొప్ప మనసు చెయ్యండి. మీరు అనుకుంటే ఏదో ఒక దోవ దొరక్కుండా పోదు" అంటూ చేతులు పట్టుకున్నాడు.

చేతిలో చేయి కలిసింది.

9-2-96 ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్ర గానపత్రిక

పెసకట్టంటే పెసకట్టే బిస్తాం - డాక్టర్లు, మిరప, అల్లం  
కొవ్వలంటే ముందే చెప్పేడవెలి - ఏటికెస్తాం).....



పోలీసు బుద్ధి కొంత మెత్తబడింది.

“అయినా నన్నేం చెయ్యమంటావయ్యా! మీరు మీరు పోట్లాడు కునేది. మధ్య మా మీదికి తెచ్చి పెట్టింది. వాడెప్పుడు హరిజనుడు? వాడి పేరేమి?”

“మాకడు సార్!” ఒక పోలీస్ గుర్తుచేశాడు.

“ఆ! మాకడు. ఏం రెడ్డి! వాడికి నువ్వు అప్పించినావా?”

“ఇచ్చినాను సార్”

“బాండు పత్రాలున్నాయి కదా?”

“ఉన్నాయి సార్”

“ఉన్నాయి గదా? మరి వాటి పరిష్కారం ఎక్కడ జరగాలి?”

“కోర్టులో”

“మరి కోర్టుకు పోకుండా వాడిమీదికిపోతే?”

“ఎవ్వరు ఎవరి మీదికి పోయినారు సార్? నేను వాడి మీదికా?”

“అవునయ్యా అవును. సాక్షాత్ నువ్వే. వాడి మీదికే!”

“సార్. దేవుడి సాక్షిగా చెప్పన్నాను. బాండు కోర్టులో దాఖల్ చేసినానే కానీ వాడిని పల్లెత్తుమాట అనలేదు”

“అన్నావో లేదో మాకేం తెల్పు?... వాడిచ్చిన కంప్లెయింట్ అదీ!”

“నా మీద కంప్లెయింట్ యిచ్చినాడా?”

“ఇచ్చినాడయ్యా యిచ్చినాడు. ‘ఒరేతక్కువ జాతినా కొడకా! కుయ్యో మొర్రో అంటే పోనీలే పాపం! అని సమయానికి సహాయం చేస్తే నన్నే కోర్టుకెక్కిస్తావా? మాలనాకొడకా. అన్నదుడ్లు అక్కడ పెట్టికదలా. లేకుండా బోతే నిన్నిక్కణే నరికి పాలిజల్లేస్తా. ఏ నా కొడుకు అడ్డమొస్తాడో చూస్తా! నీ ఇంటికి అగ్ని పెట్టిస్తా!’ అని బండ బూతులు తిట్టా బెదిరించినావంట. వాడేంచేసె. ఏ క్షణంలో అయినా నీ ద్వారా తన ప్రాణం మీదికే వస్తుందని కంప్లెయింట్ రాయించి సాక్షాత్ మీ ఎమ్మెల్యే ద్వారానే ఏకంగా మా ఎస్సీ దొరగారి చేతికిప్పించె. ఇంకే వుండాది. మా దొరగారికి మీ ఎమ్మెల్యే మె హర్షానీ కావాలి. ఎమ్మెల్యేగారికి హరిజనుల ఓట్లు కావాలి. నడిమద్దె మాదేముంది? పై ఆఫీసర్లు చెప్పినట్లు చేయాలి. లేకపోతే చెప్ప దెబ్బలు మీకు కాదు. మాకు. ‘పో! ఉన్న పళంగా వా డ్లీ ఆరెస్ట్ చేసి తీసుకురా!’ అంటే వచ్చినాను. ఇవ్వుడు చెప్పండి. నన్నేం చెయ్యమంటారో మీరే చెప్పండి”

పరమానందరెడ్డి మొగంలో కత్తివేటుకు వెత్తురు చుక్కలేదు.

“ఒరే! నంగినా కొడకా! ఎంత పనిచేసినావురా!” అని మనస్సులో అనుకున్నాడే కానీ పైకి అనలేకపోయాడు.

“చూడండి ఇన్స్పెక్టర్ గారూ! పరిస్థితి బాగా అర్థమవుతున్నా వుంది. అయితే మా పరిస్థితి కూడా కొంచెం ఆలోచించండి. ఈ ఒక్కదివం మాకు అవకాశం ఇవ్వండి. ఊళ్ళో పెద్ద తలకాయలున్నాయి గదా. రాత్రికి రాత్రే మద్దిస్తం పెట్టిస్తాం. మద్దిస్తంలో తెగకుండా పోతే మేవే రెడ్డయ్యాను తెచ్చి మీకప్పగిస్తాం. మీకు తెలియదని కాదు. అక్యూజ్డ్ ‘ఆబ్ సెంట్’ అని ఒక్క ముక్క రాసుకుంటే మీ నెత్తిన చెత్తైతే నాయాలు ఎప్పుడుంటాడు” బాలకృష్ణ కల్పించుకొన్నాడు.

“అది సరే! అనుకో. అయినా వాడున్నాడు గదా మాకడు. ఇదంతా వాడి చెవిలో పడకుండా పోతుందా? వాడు మళ్ళీ పిటిషన్ పెట్టాడు. అన్నడు మీ గొంతుల మీదికి కాదు. ఏకంగా నా గొంతుకే వస్తుంది”

“అంతదూరం రానిస్తామా సార్. ఈ రాత్రే మద్దిస్తంలో తేల్చి పారేస్తాం. మీరు రండిసార్” అంటూ బలవంతంగా రెడ్డిగారి ఇంట్లోకి పిలుచుకొని పోయాడు.

“రెడ్డిగారూ! మీరు మేటి రైతులు. మిమ్మల్ని యిబ్బంది పెట్టడంతో నాకేమీ వారిగీది లేదు. లేదంటే పై ఆఫీసర్లు. వాళ్ళు చెప్పినట్లు అది మంచో చెడో మేపు పాటించక తప్పదు కదా? అందుకే తటపటాయిస్తున్నాను. ఈ రోజుల్లో హరిజనులు, గిరిజనులతో పెట్టుకోవడమంటే కొరివితో తలగోక్కున్నట్లే. అందుకే చెప్పన్నాను. ఈ రాత్రికే మీరు ఏదో ఒక విధంగా రాజీ పడడం మంచిది. నేను వెళ్ళిస్తాను” అంటూ సబ్-ఇన్స్పెక్టర్ రెడ్డిగారి వద్ద సెలవు తీసుకొన్నాడు.

రచ్చబండ వద్ద వ్యాన్ కదిలింది నమస్కారాలుస్వీకరిస్తూ!

ఊరు ‘హమ్మయ్య!’ అని నిట్టూర్చింది.

పరమానందరెడ్డి బాలకృష్ణ రెండు చేతులు పట్టుకొన్నాడు.

“దీంట్లో ఏముందిలే రెడ్డయ్యా. నువ్వు పద యింటికి. నేను మద్దిస్తానికి ఏర్పాట్లు చేస్తా!” చేతులు విడిపించుకొంటూ బాలకృష్ణ అన్నాడు.

పరమానందరెడ్డి ‘సరే!’ అన్నట్లుగా తల ఆడించాడు. ఆడించిన తలను వంచాడు. వంచిన తల పైకెత్తకుండా అడుగు మీద అడుగ్గా ఇంటికి నడిచాడు. ఇంట్లో అడుగు పెట్టాడు. పట్టి మంచం మీద కుప్పగా కూలిపోయాడు.

కరెంటు కోత కారణంగా ఇల్లంతా చీకటి!

“నాన్నా!”

కూతురు పిలిచింది. ఆ పిలుపు అందుకొన్నట్లుగా అన్నడే కరెంట్ వచ్చింది. ఇంటి నిండా వెలుగు. పరమానందరెడ్డి తల పైకెత్తాడు. ఆ వెలుగులో కళావిహారంగా కూతురి మొగం. ఆ మొగాన్ని చూడ లేవట్లుగా తల వంచుకొన్నాడు.

“మనిషి తెలిపో తెలియకో తప్ప చేస్తాడు. అయితే నమ్మక ద్రోహ మంత తప్ప యింకొకటి వుండదు నాన్నా!”

“వచ్చిన పామును కొట్టే దానికే వచ్చినావా అమ్మా!”

రెడ్డయ్య కూతురు ఇందిర భారంగా నిట్టూర్చింది.

\*\* \*\* \*

జాము రాత్రి కావస్తూ వుంది. ఊరు మాటు మణిగే వేళ. అయితే ఆ రోజు మాత్రం రచ్చబండ వద్ద సందడి సందడిగా వుంది.

ఊళ్ళో మద్దిస్తం అంటే అక్కడ పరిష్కారం కావలసిన సమస్య ఏదైనా సరే. అది ఎవరికి సంబంధించినదైనా సరే! ఆ ఊళ్ళో ప్రతివ్యక్తి తనదిగానే భావిస్తాడు. అందుకే తలనెరిసిన పెద్దలే కాదు - ఊరూరుగా అక్కడ గుంపు చేరుతుంది.

ఆవేళ మద్దిస్తం సంగతిని మడివేలుతో బాలకృష్ణ ఇంటింటికి చెప్పి పంపాడు. తానే స్వయంగా పోయి మాకడిని మద్దిస్తానికి రమ్మన్నాడు. పరమానందరెడ్డి వెంట బెట్టుకొని రచ్చబండ వద్దకు వచ్చాడు. అప్పటికే గూని గురప్ప.. కుంటి ముత్యాలు.. నల్లమ్మోళ్ళ నాగులు నాయుడు వెంట్రాయులు తాత అక్కడికి చేరుకొన్నారు. వీళ్ళు ఊళ్ళో ఏ మద్దిస్తానికైనా ముందుంటారు. చెప్పే తీర్పు కూడా తన మన అనుకోకుండా చెప్తారు. గుంపు చేరిన ఊళ్ళో నాళ్ళు రచ్చబండ ముందు కూర్చున్నారు. పెద్ద మనుషులు, బాలకృష్ణ, పరమానందరెడ్డి రచ్చబండ మీద కూర్చున్నారు.

తనకు తోడుగా వచ్చిన పది, పన్నెండు మంది పక్కన నిలబడగా మాకడు మడి చేతులు కట్టుకొని పెద్ద మనుషుల ముందు నిలబడ్డాడు.

“ఇంకా ఆలస్యం ఎందుకు? కావీయండి మరి?” అని హెచ్చరించినట్లుగా రచ్చబండ వద్ద సద్దుమణిగింది.

“ఏవిరా మాకా?... మువ్వ చేసిన పని సరిపోయిందంట్రా?” గూని గురప్ప గూటించాడు.

“రెడ్డయ్యను అడగాల్సిన మాట నన్నడిగితే నేనేం జెప్పేది గూనెయ్యా?”

“పోలీసు కంప్లెటు మన్చిచ్చి రెడ్డయ్యను ఏవని అడగమంటావురా?” కుంటి ముత్యాలు అందుకున్నాడు.

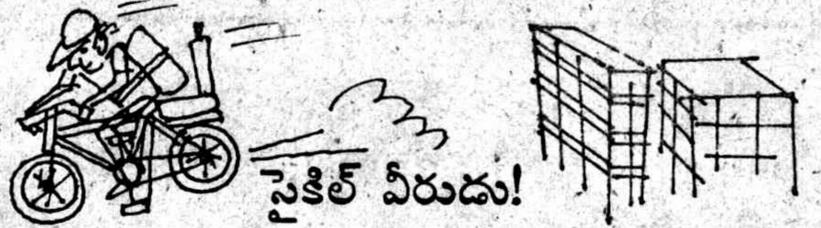
“నేన్నెప్పటి గూడా అదేనయ్యా! నేనెండ్లకంప్లెటు యియ్యాల్సి వచ్చిందో రెడ్డయ్యనే అడగండని”

“ఒరే వీయమ్మా బడవా! నిన్నడగతా వుంటే మువ్వ రెడ్డయ్యను అడగమంటే దాని అర్థవేందిరా?” వెంకట్రాయులు తాత మందలించుగా అన్నాడు.

“తాతా! ఊరికైనా వాడకైనా మువ్వ తాతవేగదా? వారికొక నాయం, ఊదరకొక నాయమా? వద్దు. పాలన్నం తినే పది మంది పెద్ద మణుసులుండారు. మీరే చెప్పండి. కుందనవు బొమ్మే నా కూతురు. బాయిలో దూకి సచ్చె. ఫోండుకుసచ్చె?”

“గడ్డి పాయ్యంది పోవీలేరా. ఇవ్వడదెంతా తొవ్వి తలకెత్తుకుంటే ఏవి లాభం? రెడ్డయ్యేవో వాణ్ణి నేను పల్లెత్తుమాట అనేదని అంటావుంటాడు. మువ్వేమో అనాని మాట్లాడాడని కంప్లెటిచ్చినావు. ఎందుకొచ్చినావురా అంటే మువ్వ మల్లా ఎనికెనిక్కోపోతే ఎట్రా?” గూని గురప్ప గుడ్లరిమాడు.

“గూనెయ్యా! ఎనిక్కోపోతే గావీ ముందుకు పోలేవు. అదే సెప్తా. అందురు యినంది. నాలో తప్పంటే కాళ్ళో కుండేది సేతికి



అతని పేరు ఎన్కెడ్ ప్రెసెన్ జి. 68 సం. తాతగారు. సైకిల్ తొక్కడమంటే అతనికి మహా సరదా! ఇటలీలోని అరిజోనాలో ఉంటున్న జీవి జీప్స్ తయారుచేస్తూ కొద్దిపాటి వ్యాపారం చేస్తూ ఉంటాడు. అతనికి సైకిల్ మీద ప్రపంచ మంతటా చుట్టి రావాలనే తలంపు కలిగింది. వెంటనే ఆమల్లో పెట్టాడు. తన ఊళ్ళో బయల్దేరి 40 వేల మైళ్ళు ఏకటాకీన సైకిల్ తొక్కాడు. రోజుకు 150 మైళ్ళు చొప్పున ప్రెసెన్జీ 50 సంవత్సరాలు సైకిల్ తొక్కి ఇప్పటికి 250 ట్రాపోలు, మెడల్స్ బహుమతి గా పొందాడు!

కొడిమెల

తీసుకోండి”

“జరిగింది సెప్పి ఏడవరా అంటే యివ్వడెందుకురా ఈ కళ్ళేదువు. నాగులు నాయుడు కలగ చేసుకొన్నాడు.

“సెప్పి ఏడ్చుకోవాలనే గదా సావీ నే నొచ్చింది. తలా వాకపక్క పట్టుకొని గూటిస్తా వుంటే నేనేవని సెప్పేది” యింకేవని ఏడ్చేది? మల్లా నా కూతురి కత ఎత్తుకుంటే కుపు చించుకుంటే కాళ్ళ కాణ్ణి పడినట్లవుతుంది. ఎప్పుడు పుణ్ణెం కట్టుకున్నారో ఊరికంతా తెల్పు. అన్నడు మా వాళ్ళంతా నా చుట్టూ చేరుకోని పురెక్కించిరి. రెడ్డయ్య మింద పోలీస్ కంప్లెటియ్యమని సతపోద్రి. సచ్చినబిడ్డె తిరిగి రాబొయ్యేది లేదు. ఒక పెద్ద మణిసేని ఎత్తి యాదిలో పెద్దే నాకెప్పురూ కుచ్చల కుళ్ళాయి పెట్టబొయ్యేది లేదు. అంటా వాళ్ళతో వాదులాడ్డి. ‘ఈ పొద్దు నీకయింది. రేపు మా కవదంట్రా కుండాకోర్ నా కొడకా!’ అంటూ వాడవాడగా నన్ను నిల్దీసె. నేను వీలుక్కుణ్ణానే గావీ వాళ్ళ మాట్లకు తలొంచినానా? లేదే అన్నడు రెడ్డయ్య పిలిపించె,పోతి. ‘ఒరే మాకా! మన్చింత మంచో డని కల్లో గూడా అనుకోలేదురా. బుద్ధి గెడ్డి తినింది. అయినా కడుపులో పెట్టుకోని కాపాణ్ణావు. తవ్వజేసినోడు శిచ్చి అనభంబించాల్సిందే. నా తవ్వకు నేనే శిచ్చి ఏసుకుంటా వుండా. మువ్వ రాసించిన నోటు చింపి పారేస్తాను. పోరా!’ అనె. రొండు సేతులెత్తి దణ్ణం పెడ్తి. ఆ పొద్దు అట్టనిన పెద్దమణిసే ఈ పొద్దు నోటు కోరట్లో ధాకల్ చేస్తాడా?”

“ఏం రెడ్డయ్యా? మువ్వేమంటావ్?” వెంకట్రాయులు తాత అడిగాడు.

“వాడి మాటలు మీరు నమ్ముతున్నారా? తక్కువ జాతోడికి ఎవ్వడూ తక్కువ బుద్ధులే. నాకేవన్నా పిచ్చా? లేకపోతే తివురా? ఒకటా రెండా? అన్నాబాపత్తుగా ఆరువేలే?... అటువంటి నోటును చింపేస్తానని మాట వరసకన్నా ఎవ్వడైనా అంటాడా?”

“ఏవిరా మాకా?”

“నా ముగ్గురు బిడ్డెల సాచ్చిగా సెప్తావుండా. నేను అపద్దం సెప్తే వాళ్ళనాకు దక్కరు”

(ముగింపు వచ్చే సంచికలో)